

GIDA ve KONTROL GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
Gıda Kontrol ve Laboratuvarlar Daire Başkanlığı

GIDA GÜVENİLİRLİĞİ

MAYIS 2013

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK
BAKANLIĞI

GIDA RESMİ KONTROLLERİ

Gıda Resmi Kontrolleri

2002'de 39 bin adet denetim yapılırken **2012 yılında** (onay kapsamındaki işyerlerinde 16.941 adet ve kayıt kapsamındaki işyerlerine 396.057 adet olmak üzere) **yaklaşık 413 bin denetim yapıldı.** Söz konusu işyerlerinden Gıda Mevzuatına uygun faaliyet göstermeyen işyerlerine **17.072 adet idari para cezası** uygulanmış ve 144 işyeri için savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

Gıda Resmi Kontrolleri

2013 Yılı ilk 4 ay itibariyle ise (onay kapsamındaki işyerlerinde 6.235 adet ve kayıt kapsamındaki işyerlerine 130.428 adet olmak üzere) yaklaşık 137 bin denetim yapılmıştır. Gıda Mevzuatına uygun faaliyet göstermeyen işyerlerine 2.928 adet idari para cezası uygulanmış ve 23 işyeri için savcılığa suç duyurusunda bulunulmuştur.

Yıllık Kontrol Planları

- 81 İl Müdürlüğünün kendi bünyesinde yürüttüğü **rutin denetim ve kontrollere ek olarak**, Bakanlığımızca merkezi ve bütüncül bir yaklaşımla, gıda zincirinin tüm aşamalarında, tüketici sağlığının korunması ve güvenilir gıda arzının sağlanması amacıyla ürün ve risk bazında değerlendirmeler yapılarak **Yıllık Gıda Kontrol Planı** hazırlanmaktadır.
- Bu planın hazırlanması sürecinde üretim miktarları, halkın tüketim alışkanlıkları, ihbar ve şikâyetler, AB'den alınan bildirimler dikkate alınmakta ve plan yıl bazında sürekli olarak gelişmekte ve güncellenmektedir.

Yıllık Kontrol Planları

2012 yılı Gıda Kontrol Planı kapsamında:

- 72 üründe Denetim Programı uygulamaya konulmuş olup 26.554 adet Denetim Programı numunesi alınmıştır.
- Program dışı alınan numunelerle birlikte yurt içi gıda denetimi kapsamında toplamda 48.632 adet numune alınmıştır.

2013 yılı Gıda Kontrol Planı kapsamında:

2013 yılından itibaren Gıda Kontrol Planınının, Bakanlık ve İl Kontrol Planı olmak üzere iki bölümde uygulanmasına karar verilmiş ve İl Kontrol Planları illerdeki üretim yeri sayısı, üretim kapasitesi, ürün çeşitliliği, üretimin hitap ettiği tüketici sayısı ve ürünün risk düzeyi dikkate alınarak İl Müdürlüklerince oluşturulmuştur.

- İl Gıda Kontrol Planı kapsamında 34 ürün grubunda denetim programı uygulamaya konulmuş olup, 14.268 adet numune alınması planlanmıştır.
- Bakanlık Gıda Kontrol Planı kapsamında 34 ürün grubunda denetim programı, 24 bitkisel üründe pestisit denetim programı uygulamaya konulmuş olup, 14.000 adet numune alınması planlanmıştır.

ALO 174 GIDA HATTI

Alo 174 Gıda Hattı

- Tüketicinin denetim mekanizmasına etkin katılımının sağlanması amacıyla 2009 yılında 174 ALO GIDA Hattı faaliyete geçirilmiştir.
- Faaliyete geçtiği tarih olan **14.02.2009** tarihinden **29.04.2013** tarihine kadar Alo Gıda 174 Hattına vatandaşlarımız tarafından **873.253** arama gerçekleştirilmiştir.
- **873.253** aramanın **162.485** adedi **gıda ihbar ve şikâyet** kapsamında olduğunda kayıt altına alınmış ve bu başvuruların **158.693** adedi sonuçlandırılmıştır.
- Denetimler neticesinde sonuçlanan başvurulardan **24.104** **adedine cezai işlem uygulanmıştır.**

LABORATUVARLAR

Laboratuvarlar

- **41 kamu laboratuvarı ve 82 Özel Gıda Kontrol Laboratuvarı** olmak üzere **toplam 123 Laboratuvar** ile gıda denetimleri gerçekleştirilmektedir.
- (39 Bakanlık Gıda Kontrol Laboratuvarı, Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı, Bursa Gıda, Yem Kontrol Merkez Araştırma Enstitü Müdürlüğü)
- Toplam **89 adet Kamu/Özel Gıda Kontrol Laboratuvarınının** akreditasyonu yapılmıştır.
- 2009 yılında Ulusal Gıda Referans Laboratuvarı faaliyete geçirilmiştir.

GIDA GÜVENLİğİ BİLGİ SİSTEMİ

Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi

Bakanlığımız taşra teşkilatınca yürütülen denetim ve kontrol faaliyetlerini takip etmek, sonuçları anlık olarak görebilmek, veri toplamak ve iç akışını hızlandırarak kırtasiye ve yazışma giderlerini en aza indirmek amacıyla web tabanlı yazılım sistemi olan Gıda Güvenliği Bilgi Sistemi (GGBS) kurularak 2010 yılında faaliyete geçirilmiştir.

HİJYEN KILAVUZLARI

Hijyen Kılavuzları

Gıda denetim ve kontrollerinde etkinliği arttırmak amacıyla, Avrupa Birliği uyum kapsamında küçük işletmelerin HACCP uygulamalarına geçişinde basamak olarak kullanılmak üzere, yol gösterici niteliğinde **24 İyi Hijyen Uygulamaları Rehberi** hazırlanmış olup **8 adedi** basılmıştır.

ŞEFFAFLIK

Yasal Dayanak

- **5996 SAYILI VETERİNER HİZMETLERİ, BİTKİ SAğLIğI, GIDA VE YEM KANUNU**

- **YEDİNCİ KISIM**

- **Resmî Kontroller**

- **Madde 31**

- **6. Fıkra**

(6) Bakanlık, uygun gördüğü hâllerde yapılan kontroller sonucunda sahip olduğu bilgileri, kamuoyunun bilgisine sunabilir. Ancak, iç hukuk ve uluslararası hukuk ile güvence altına alınan, gizli soruşturma ve sürmekte olan adlî ve idarî işlemler, kişisel bilgiler, meslek sırları, gizli müzakereler, uluslararası ilişkiler ve ulusal savunma ile ilgili bilgiler kamuoyuna sunulamaz.

- **YÖNETMELİK**
- **GIDA VE YEMİN RESMİ KONTROLLERİNE DAİR YÖNETMELİK**
- **Şeffaflık ve gizlilik**
- **MADDE 8**

(1) Bakanlık resmi kontrollerle ilgili faaliyetlerin üst düzeyde şeffaflık ile yürütülmesini temin eder. Bakanlık, Kanunun 31 inci maddesinin altıncı fıkrasında yer alan hükümler gözetilmek suretiyle,

a) Aşağıdaki bilgileri, Bakanlık resmî internet sitesinde duyurmak suretiyle kamuoyunun bilgisine sunar:

- 1) Onaylı ve kayıtlı işletmeler,
- 2) Onayı askıya alınan işletmeler,
- 3) Onayı iptal edilen işletmeler,
- 4) Bakanlıkça faaliyeti durdurulan kayıtlı işletmeler,

5) Laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşış yapıldığı kesinleşen gıda ve yemi üreten/ithal eden firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası,

Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar

MADDE 40- (1) Gıda ve yem ile ilgili yaptırımlar aşağıda belirtilmiştir:

1) 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasına aykırı olarak taklit ve tağşiş yapanlara onbin Türk Lirası idarî para cezası verilir, taklit ve tağşiş edilmiş ürünlere el konulur ve mülkiyetinin kamuya geçirilmesine karar verilir.

6) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düşürecek şekilde bozulmuş, değiştirilmiş gıdaları üreten ve/veya satan firmanın adı, ürün adı, markası, parti ve/veya seri numarası.

- TÜRK CEZA KANUNU
- ÜÇÜNCÜ BÖLÜM
- Kamunun Sağlığına Karşı Suçlar
- **Zehirli madde katma**

MADDE 185

(1) İçilecek sulara veya yenilecek veya içilecek veya kullanılacak veya teketilecek her çeşit besin veya Őeylere zehir katarak veya baŐka suretlerle bunları bozarak kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye düŐüren kimseye iki yıldan on beş yıla kadar hapis cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkrada belirtilen fiillerin dikkat ve zen yükümlülüğüne aykırı olarak işlenmesi hâlinde,  aydan bir yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

- **Bozulmuş veya değiştirilmiş gıda veya ilaçların ticareti**

MADDE 186

(1) Kişilerin hayatını ve sağlığını tehlikeye sokacak biçimde bozulmuş, değiştirilmiş her tür yenilecek veya içilecek şeyleri veya ilâçları satan, tedarik eden, bulunduran kimseye bir yıldan beş yıla kadar hapis ve binbeşyüz güne kadar adlî para cezası verilir.

(2) Bu suçun, resmi izne dayalı olarak yürütülen bir meslek ve sanatın icrası kapsamında işlenmesi hâlinde, verilecek ceza üçte bir oranında artırılır.

b) Kanunun 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrasındaki bilgileri mümkün olan en kısa sürede kamuoyuna duyurur.

26/4 -Bir gıda ve yemin insan ve hayvan sağlığı açısından risk oluşturabileceğinden şüphe duyulması üzerine, riskin mahiyeti, ciddiyeti ve büyüklüğüne göre, riski önlemek, azaltmak veya yok etmek için alınan ya da alınması öngörülen önlemleri belirler; riskin mahiyeti ve alınan tedbirler hakkında kamuoyunu bilgilendirir.

(2) Bakanlık, yürütülen resmi kontroller sonucunda ilgili mevzuata uygun faaliyet gösterdiğini tespit ettiği işyerlerine, gıda güvenilirliğini teşvik edici uygulamalarda bulunabilir ve bu bilgileri kamuoyu ile paylaşabilir. Bu uygulamalara ilişkin usul ve esaslar bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça belirlenir.

27 Mart 2012 den itibaren Laboratuvar sonucuyla taklit veya tağşış yapıldığı kesinleşen;

- Toplam **136 parti ürün** (Bal, Süt Ürünleri, Et ürünleri Lokanta, Yemek -Toplu Tüketim-)
- **İlaç etkin maddesi tespit edilen 12 parti ürün** (takviye edici gıda, enerji ieeği ve alkolsüz içecek)

Bakanlığımızın internet sitesi üzerinden kamuoyuna duyurulmuştur.

TEŐEKKÜRLER...